ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎՃՌԱԲԵԿ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՆԱԽԱԳԱՀ

0010, ք.Երևան, Վ.Սարգսյան 5
Հեռ. (+37410) 511-703

ՎԴ-1-Ե-

1 մարտի 2024 թ.

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ
ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՄԽԻԹԱՐ ՊԱՊՈՅԱՆԻՆ**

Հարգելի՛ պարոն Պապոյան,

Սույն թվականի փետրվարի 29-ին և մարտի 1-ին ՀՀ Վճռաբեկ դատարանում ստացվել են՝

1. մեղադրյալ Աստղիկ Հուսիկի Հակոբյանի նկատմամբ որպես խափանման միջոց կիրառված կալանքի ժամկետը երկարաձգելու վերաբերյալ Հակակոռուպցիոն դատարանի՝ 2023 թվականի դեկտեմբերի 25-ի որոշման դեմ պաշտպաններ Ս.Մինասյանի և Վ.Բաբայանի հատուկ վերանայման վերաքննիչ բողոքի հիման վրա ՀՀ վերաքննիչ հակակոռուպցիոն դատարանից ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարան ըստ ընդդատության փոխանցված թիվ ՀԿԴ/0296/01/23 վարույթը, և դրա ընդդատության հարցը լուծելու համար ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահին ուղարկելու մասին ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի դատավոր Լ.Աբգարյանի՝ 2024 թվականի փետրվարի 26-ի որոշումը,

2. թիվ 69135023 քրեական վարույթով մեղադրյալ Միլոշ Մարտինովիչի նկատմամբ որպես խափանման միջոց կալանք կիրառելու վերաբերյալ նախաքննության մարմնի միջնորդությունը բավարարելու մասին Հակակոռուպցիոն դատարանի՝ 2024 թվականի հունվարի 29-ի որոշման դեմ պաշտպան Մ.Մարտիրոսյանի հատուկ վերանայման վերաքննիչ բողոքի հիման վրա ՀՀ վերաքննիչ հակակոռուպցիոն դատարանից ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարան ըստ ընդդատության փոխանցված թիվ ՀԿԴ/0013/06/24 վարույթը, և դրա ընդդատության հարցը լուծելու համար ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահին ուղարկելու մասին ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի դատավոր Ա.Դանիելյանի՝ 2024 թվականի փետրվարի 28-ի որոշումը,

3. թիվ 69111022 քրեական վարույթով մեղադրյալ Դավիթ Միերի Քելեշյանի նկատմամբ որպես խափանման միջոց կալանք կիրառելու վերաբերյալ նախաքննության մարմնի միջնորդությունը բավարարելու մասին Հակակոռուպցիոն դատարանի՝ 2024 թվականի հոկտեմբերի 17-ի որոշման դեմ պաշտպան Կ.Մեժլումյանի հատուկ վերանայման վերաքննիչ բողոքի հիման վրա ՀՀ վերաքննիչ հակակոռուպցիոն դատարանից ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարան ըստ ընդդատության փոխանցված թիվ ՀԿԴ/0279/06/23 վարույթը, և դրա ընդդատության հարցը լուծելու համար ՀՀ Վճռաբեկ դատարան ուղարկելու մասին ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի դատավոր Մ.Մելքոնյանի՝ 2024 թվականի փետրվարի 27-ի որոշումը:

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 6-րդ հոդվածի 8-րդ մասի համաձայն՝ *«**դատաքննություն**՝ առաջին ատյանի դատարանում մեղադրանքի քննության, իսկ վերադաս դատարանում դրա արդյունքով կայացված եզրափակիչ դատական ակտի իրավաչափության ստուգման կապակցությամբ իրականացվող գործունեություն»:*

Նույն օրենսգրքի 263-րդ հոդվածի համաձայն՝ *«1. Նախնական դատաքննության ընթացքում պարզելով, որ փաստ վարույթն ընդդատյա չէ իրեն, դատարանն այդ որոշմամբ անհապաղ փոխանցում է ըստ ընդդատության:*

2. Եթե հիմնական դատաքննության ընթացքում ի հայտ են գալիս այնպիսի փաստեր, որոնց հիման վրա վարույթը ենթակա է փոխանցման ըստ ընդդատության, ապա կողմերի համաձայնությամբ դատարանը շարունակում է վարույթը: Կողմերից մեկի առարկության դեպքում վարույթը որոշմամբ փոխանցվում է ըստ ընդդատության: (…)

5. Վարույթն ըստ ընդդատության ստացած հակակոռուպցիոն կամ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը մինչև նախնական դատաքննություն նշանակելը եռօրյա ժամկետում որոշում է կայացնում վարույթը Վճռաբեկ դատարան ուղարկելու մասին, եթե համաձայն չէ դրա առարկայական ընդդատությանը:

6. Սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված դեպքերում դատավորը առարկայական ընդդատության հարցի որոշման համար վարույթը Վճռաբեկ դատարան ուղարկելու մասին կայացված որոշումը ուղարկում է դատական վարույթի մասնակիցներին, որոնք այն ստանալու պահից եռօրյա ժամկետում կարող են վարույթի առարկայական ընդդատության վերաբերյալ դիրքորոշում ներկայացնել Վճռաբեկ դատարան: (…)

8. Սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված դեպքում Վճռաբեկ դատարանի նախագահը, Վճռաբեկ դատարանի քրեական և հակակոռուպցիոն պալատների նախագահները վարույթը Վճռաբեկ դատարանում ստանալու պահից տասնօրյա ժամկետում վերջնականապես լուծում են վարույթի առարկայական ընդդատության հարցը՝ ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ ընդունված որոշմամբ (…)»:

Վերոնշյալ հոդվածների համակարգային վերլուծությունից հետևում է, որ բացառապես առաջին ատյանի դատարանում է դատաքննությունը ներառում նախնական դատալսումների, հիմնական դատալսումների և լրացուցիչ դատալսումների միմյանց հաջորդող երեք պարտադիր ենթափուլերը, որոնցից յուրաքանչյուրը կոչված է անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծել առաջին ատյանի դատարանում քրեական վարույթի պատշաճ և արդյունավետ իրականացման համար: Վերոնշյալ ենթափուլերից յուրաքանչյուրում դատարանը կողմերի մասնակցությամբ քննարկում և լուծում է ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքով հստակ նախատեսված հարցեր:

Այսպես, ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրքը, դատական վարույթի իրավաչափությունն ապահովելու, ինչպես նաև հիմնական դատալսումների արդյունավետ իրականացման պայմաններ ստեղծելու նպատակով, սահմանել է առաջին ատյանի դատարանում նախնական դատալսումների ընթացքում քննարկման ենթակա հարցերի շրջանակը՝ ի թիվս այլնի, նախատեսելով նաև վարույթի ընդդատությունը քննարկելու հարցը: Մասնավորապես, նախնական դատալսումների ընթացքում պարզելով, որ տվյալ վարույթն ընդդատյա չէ իրեն, դատարանն այն որոշմամբ անհապաղ փոխանցում է ըստ ընդդատության: Միաժամանակ, օրենսդիրը նախատեսել է, որ եթե վարույթի փոխանցման արդյունքում ***առաջին ատյանի դատարանների*** միջև տարածքային կամ առարկայական ընդդատության կապակցությամբ անհամաձայնություն է առաջանում, վարույթն ըստ ընդդատության ստացած դատարանը, մինչև նախնական դատալսումներ նշանակելը, որոշում է կայացնում վարույթը Վճռաբեկ դատարան ուղարկելու մասին:

Վերոշարադրյալից հետևում է, որ օրենսդիրն ընդդատության հարցը որոշելու համար վարույթը Վճռաբեկ դատարանին ուղարկելու իրավասություն վերապահել է միայն վարույթն ըստ առարկայական կամ տարածքային ընդդատության ստացած առաջին ատյանի դատարաններին, ինչը բխում է դատարանների միջև գործառութային կապն ապահովելու պահանջից: Մասնավորապես, դատարանակազմական խնդիրներով պայմանավորված՝ առաջին ատյանի և վերաքննիչ դատարաններն իրականացնում են տարբեր դատավարական գործառույթներ և համապատասխանաբար օժտված են դրանց կատարումն ապահովող տարբեր լիազորություններով: Այսպես, եթե առաջին ատյանի դատարանը քննության է առնում մեղադրանքը, ապա վերաքննիչ դատարանը վերաքննիչ բողոքի հիմքերի և հիմնավորումների սահմաններում ստուգում է մեղադրանքի քննության արդյունքով կայացված եզրափակիչ դատական ակտի իրավաչափությունը:

Վերը նշվածը հիմք են փաստելու, որ առկա իրավակարգավորումների պայմաններում, ընդդատության հարցը որոշելու համար վարույթը Վճռաբեկ դատարան ուղարկելու իրավասություն վերաքննիչ դատարաններին վերապահված

չէ, որի հաշվառմամբ վերադարձվում է թիվ ՀԿԴ/0296/01/23, ՀԿԴ/0013/06/24 և ՀԿԴ/0279/06/23 վարույթները:

Առդիր՝

1. թիվ ՀԿԴ/0296/01/23 վարույթը՝ երկու հատորից (համապատասխանաբար՝ 173 և 91 թերթ),

2. թիվ ՀԿԴ/0013/06/24 վարույթը՝ վեց հատորից (համապատասխանաբար՝ 169, 209, 198, 176, 193 և 46 թերթ),

3. թիվ ՀԿԴ/0279/06/23 վարույթը՝ յոթ հատորից (համապատասխանաբար՝ 152, 150, 155, 150, 121, 98 և 31 թերթ):

Հարգանքով՝ **ԼԻԼԻԹ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ**